

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Назва показників	Характеристика
Повна назва дисципліни	Політологія
Викладацький склад	Лазуренко Ю.М.
Напрямок підготовки	6.050103 – «Програмна інженерія»
Кількість годин / кредити ECTS	120 годин / 4 кредити
Опис	<p>Виконання навчальних завдань з курсу «Політологія» має на меті набуття базових знань з історії політичної думки, теорії політичної науки та прикладної політології: ознайомлення з основними поняттями та категоріями політичної науки, спеціально-науковими теоретичними та прикладними методами пізнання, принципами та механізмами розвитку та функціонування політичної системи, особливостями процесу інституціоналізації політичних відносин в Україні тощо.</p> <p>Курс політології наділяє особу знаннями та навичками необхідними для успішної самореалізації особи в системі політичних та громадянських відносин і хоча і не гарантує виховання моральних якостей які творять з індивіда громадянина, втім, опосередковано, сприяє і цьому.</p> <p>За результатами вивчення курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • закономірності становлення предмету політичної науки в історії політичної думки • механізми соціально-історичної зумовленості розвитку та функціонування системи політичних відносин • спеціально-наукові теоретичні та прикладні методи пізнання • принципи розвитку та функціонування політичних систем країн світу • особливості функціонування політичної системи України • закономірності становлення та діяльності основних політичних інститутів суспільства • критерії типологізації політичних режимів сучасності • принципи функціонування виборчої та партійних систем • сутність та структуру політичної свідомості, види політичної культури • основних учасників політичного процесу та способи рекрутування політичної еліти тощо. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати теоретичні знання на практиці • здійснювати коректний аналіз та оцінку політичної ситуації • грамотно висловлювати власну політичну позицію у різних формах політичної участі • ефективно протистояти політичним маніпуляціям та зловживанням влади з боку інших осіб. <p>З дисципліни «Політологія» передбачена така форма звітності, як залік.</p>
Нормативна або за вибором	вибіркова
Мова	українська
Підсумковий контроль	залік в четвертому семестрі
Навчальний рік	2016/2017

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) історії України та суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи

Григор О.О.

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політологія»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.050103 – «Програмна інженерія»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність Програмне забезпечення систем

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет інформаційних технологій і систем

(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Політологія» для студентів за напрямом підготовки 6.050103 – «Програмна інженерія».

Розробник:

старший викладач кафедри Історії України та суспільних дисциплін,
к.і.н. Ю.М. Лазуренко

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Історії України та суспільних дисциплін

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри Історії України та суспільних дисциплін

_____ (І.Ю. Стадник)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>0501 Інформатика та обчислювальна техніка</u> (шифр і назва)	За вибором	
	Напрямок підготовки <u>6.050103 – «Програмна інженерія»</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність: _____	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		4-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3.5 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	36 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		66 год.	-год.
		Індивідуальні завдання:	
		0,5 год.	
		Вид контролю:	
	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 45%/55%

для заочної форми навчання –

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета полягає у формуванні системи знань з питань сучасної політичної системи суспільства, політичної свідомості і демократичної політичної культури, необхідних навичок політичної діяльності, наукових уявлень про основні проблеми політики як складного соціального явища, розвиток творчого мислення студентів, їхнього уміння самостійно аналізувати суть політичних явищ і процесів, що відбуваються як у межах України, так і на міжнародному рівні.

Завдання: вивчення сутності, теорії та методології політології як науки; розвиток здібностей розуміння політичних відносин і процесів; набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політологічного знання; аналіз міжнародного політичного життя, геополітичного становища і політичних процесів в Україні, її місця, статусу і відповідальності у сучасному політичному світі; надання студентам науково обґрунтованих знань актуальних політичних проблем, формування в них здатності самостійно, критично аналізувати політичні процеси; сприяння оволодінню основами політичної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- об'єкт, предмет, метод політології, її понятійно-категоріальний апарат;
- світові й вітчизняні політологічні школи, концепції і напрямки;
- політичні феномени й цінності: політична діяльність, політичний процес, політична влада, політичний режим, політична система, політичне лідерство, політичний конфлікт, політична культура, демократія, консенсус, громадянське суспільство;
- основні політичні партії, громадські організації і рухи;
- суть і функції держави у політичній системі суспільства.

вміти:

- розпізнавати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, її сутність, структуру, характерні ознаки й функції;
- орієнтуватись у проблемах поділу влади, формах державного устрою й формах державного управління;
- розпізнавати прояви прямої і представницької демократії, сприяти їх утвердженню в сучасному українському суспільстві;
- формувати і відстоювати свою життєву (політичну) позицію, чітко розуміти свої громадянські права, свободи й обов'язки, відстоювати принципи громадянського суспільства й правової держави;
- давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів;
- орієнтуватись у міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, мати уявлення про місце і статус України в сучасному світі;
- об'єктивно й критично оцінювати життєво важливу соціальну інформацію;
- готувати повідомлення на політичну тему, брати участь у політичних дискусіях, виборчих кампаніях, масових і групових політичних опитуваннях;

- жити в умовах політичного плюралізму, формувати культуру опозиції, вносити посильний внесок у гармонізацію людських міжнаціональних, міжпартійних відносин.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Політологія – наука про політичні процеси та відносини у суспільстві

Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна

Тема 2. Історія політичної думки

Тема 3. Політичні режими

Тема 4. Політичні ідеології сучасності

Тема 5. Політичні конфлікти і кризи

Змістовий модуль 2. Суб'єкти політичного життя

Тема 1. Держава як суб'єкт політики

Тема 2. Політичні партії. Партійні системи. Суспільно-політичні рухи

Тема 3. Міжнародні відносини і глобалізація

Тема 4. Процеси демократизації сучасних суспільств

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Політологія – наука про політичні процеси та відносини у суспільстві												
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна	13	4	2			7						
Тема 2. Історія політичної думки	13	4	2			7						
Тема 3. Політичні режими	13	4	2			7						
Тема 4. Політичні ідеології сучасності	13	4	2			7						
Тема 5. Політичні конфлікти і кризи	14	4	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	66	20	10			36						

Тема 1. Держава як суб'єкт політики	14	4	2		8					
Тема 2. Політичні партії. Партійні системи. Суспільно-політичні рухи	13	4	2		7					
Тема 3. Міжнародні відносини і глобалізація	13	4	2		7					
Тема 4. Процеси демократизації сучасних суспільств	14	4	2		8					
Разом за змістовим модулем 2	54	16	8		30					
Усього годин	120	36	18		66					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політологія як наука і навчальна дисципліна	2
2	Історія політичної думки	2
3	Політичні режими	2
4	Політичні ідеології сучасності	2
5	Політичні конфлікти і кризи	2
6	Держава як суб'єкт політики	2
7	Політичні партії. Партійні системи. Суспільно-політичні рухи	2
8	Міжнародні відносини і глобалізація	2
9	Процеси демократизації сучасних суспільств	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	28
2	Теми для самостійного опрацювання:	
1	Зародження і розвиток політичної науки	2
2	Проблеми управління державними справами у громадсько-політичних поглядах Конфуція	2

3	Наукові й побутові уявлення про політику: характерні ознаки і відмінності	2
4	Ідея поділу влади та її розвиток в історії	2
5	Механізм включення мас у політичну життєдіяльність	2
6	Сутність і основні характеристики політичних режимів	2
7	Ліберальні та демократичні політичні режими у сучасному світі	2
8	Перспективи розвитку держави в сучасному світі	2
9	Типологія партій і партійних систем	2
10	Типологія політичної культури	2
11	Політична свідомість як відображення політичного життя суспільства	2
12	Міжнародна криза як форма нерозв'язаного міжнародного конфлікту	2
3	Індивідуальна СРС за вибором: підготовка рефератів, доповідей на конференціях, презентацій, творча робота в музеях і архівах	6
4	Підготовка до підсумкового контролю	8
	Разом	66

7. Індивідуальні завдання

Видами індивідуальної навчально-дослідної роботи є:

1. Оглядовий реферат;
2. Тематична презентація (створена за допомогою програми Microsoft PowerPoint).

8. Методи навчання

Вербальні (словесні) методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет.

Наочні методи (демонстраційний експеримент), у яких головну роль відіграє демонстрація викладачем явищ і предметів, а слово набуває скеровуючого значення (ним викладач спрямовує хід спостережень і логіку міркування студентів).

9. Методи контролю

1. вхідний контроль;
2. складання поточних тестів до кожного модуля;
3. складання контрольної роботи до кожного модуля;
4. рейтинговий контроль;
5. складання іспиту.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)				Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	40	100
30					30					

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Система критеріїв оцінювання знань відповідно до кожного модуля дисципліни

Модуль № 1 Політологія – наука про політичні процеси та відносини у суспільстві ___ год.

Дата початку модуля _____ Дата закінчення модуля _____

№ п\п	Критерії	Вага
1.	<i>Постійна обов'язкова частина</i>	
1.1	Обов'язкова відповідь на одному семінарському занятті	7
1.2	Виконання тестового завдання на семінарському занятті № 1	7
1.3	Виконання тестового завдання на семінарському занятті № 2	8
1.4	Модульна контрольна робота	8
		<i>Разом</i> 30
2	<i>Додаткова варіативна частина</i>	

2.1	Доповнення на семінарському занятті	4
2.2	Доповідь на семінарському занятті, з використанням додаткових джерел та літератури	5
2.3	Конспект матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання	5
2.4	Участь в різноманітних громадських заходах	3
2.5	Участь у науковій роботі кафедри	4
2.6	Участь в олімпіаді	6
2.7.	Підготовка презентації	3
	Разом	30
3	<i>Штрафна частина</i>	
3.1	Пропуск лекційного заняття модуля (без поважної причини)	-5
3.2	Пропуск семінарського заняття (без поважної причини)	-5
3.3	Непідготовленість студента до практичного заняття	-5
3.4	Відмова студента від відповіді на одне з питань плану	-2
	Разом	-17

* Тест не зараховується, якщо студент припустився більше двох помилок.

** Модульний тест не зараховується, якщо студент припустився більше п'яти помилок.

Модуль № 2 «Суб'єкти політичного життя» ___ ГОД

Дата початку модуля _____ Дата закінчення модуля _____

№ п/п	Критерії	Вага
1	<i>Постійна обов'язкова частина</i>	
1.1	Обов'язкова відповідь на одному семінарському занятті	6
1.2	Виконання тестового завдання на семінарському занятті № 1	7
1.3	Виконання тестового завдання на семінарському занятті № 2	7
1.4	Модульна контрольна робота	10
	Разом	30
2	<i>Додаткова варіативна частина</i>	
2.1	Доповнення на семінарському занятті	2
2.2	Доповідь на семінарському занятті, з використанням додаткових джерел та літератури	3
2.3	Конспект матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання	5
2.4	Участь в різних громадських заходах	5

2.5	Участь в олімпіаді	5
2.6	Участь у науковій роботі кафедри	5
2.7	Підготовка презентації	5
	<i>Разом</i>	30
3	<i>Штрафна частина</i>	
3.1	Пропуск лекційного заняття модуля (без поважної причини)	-5
3.2	Пропуск семінарського заняття (без поважної причини)	-5
3.3	Непідготовленість студента до практичного заняття	-5
3.4	Відмова студента відповідати на одне з питань модулю	-2
	<i>Разом</i>	17

12. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій
2. Плани лекційних, семінарських занять та самостійної роботи
3. Завдання для семінарських занять
4. Пакет візуального супроводження
5. Завдання для проведення поточного контролю (експрес-контрольні, модульні контрольні роботи)
6. Методичні вказівки до виконання індивідуальних робіт для денної форми навчання
7. Методичні рекомендації для виконання контрольних робіт для заочної форми навчання
8. Перелік питань до заліку
9. Критерії оцінювання знань студентів

13. Рекомендована література

Базова

1. Брегеда А. Ю. Політологія : Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда. - К.:КНЕУ, 1999. - 108 с.
2. Гелей С.. Політологія : навч. посібник. 3 вид., перероблене і доповнене / С. Рутар. - К.: Знання, 1999. - 427с.
3. Юрій М. Ф. Політологія : Навчальний посібник / М.Ф. Юрій - К.: Дакор, КНТ, 2006.- 416 с.
4. Бебик В. М. Політологія : Теорія, методологія, практика : підручник / В. М. Бебик. - К.: МАУП, 1997. - 248 с.

Допоміжна

1. Дмитрів І. С. Політологія: Курс лекцій / І.С.Дмитрів (керівник), О.М.Рудакевич, В.А.Кулик та ін. - Тернопіль: Астон, 1998. -158 с.
2. Основи політичної науки: Курс лекцій / За ред Б.Кухти. - Ч. 3. Політична свідомість і культура. - Львів: Кальварія, 1998. - 556 с.
3. Швидяк О. М. Політологія. Практикум: навч.-метод. Посібник / О. М. Швидяк. - К.: ІЗМН, 1997. - 164 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.mlsp.gov.ua>. – Назва з екрана.
4. Офіційний сайт Міністерства освіти, молоді та спорту України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.mon.gov.ua/> – Назва з екрана.
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> – Назва з екрана.
6. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс] . – URL: www.president.gov.ua – Назва з екрана.
7. Офіційний сайт Міністерства юстиції України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.minjust.gov.ua> – Назва з екрана.
8. Офіційний сайт Черкаської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.oda.ck.ua/>– Назва з екрана.
9. Офіційний сайт міської ради міста Черкаси [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.rada.cherkassy.ua/ua> - Назва з екрана.